

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2021-2022 / ETAPA NAȚIONALĂ – 16 mai 2022
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASA a VIII-a

Numele:
 Prenumele:
 Școala: / Clasa:
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al elevului:
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al profesorului mentor:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele pentru a putea rezolva cerințele legate de acestea, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

A. *Mai devreme sau mai târziu, majoritatea familiilor cu copii trec prin experiența mutării într-o altă casă sau, uneori, chiar a mutării într-o altă localitate ori într-o altă țară. Indiferent care este motivul deciziei de a ne schimba locul pe care îl numim acasă și indiferent dacă este o decizie plină de entuziasm sau una forțată de diverse împrejurări, experiența mutatului într-o altă casă este extrem de solicitantă, atât pentru adulți, cât și pentru copii.*

Și dacă adulții fac față unei astfel de experiențe mai ușor, chiar dacă uneori oboseala și stresul își pun amprenta asupra stărilor emoționale cotidiene, pentru copii experiența poate fi chiar traumatizantă dacă nu este gestionată în mod adecvat, mai ales dacă decizia mutării nu îi privește și trebuie să o accepte pur și simplu. [...]

De cele mai multe ori, decizia de mutare într-o altă casă are la bază motive solide, unele care vizează planuri de viitor, altele forțate de împrejurări nefericite. În funcție de motivul real care stă la baza unei mutări, copiii trebuie să beneficieze de anumite explicații, care să îi facă în primul rând să înțeleagă de ce se întâmplă mutarea și cum va fi viața lor în noua casă. [...]

Indiferent care sunt motivele pentru care urmează să vă mutați, este extrem de important să discuți cu copilul tău despre ele. Încearcă să îi dai cât mai multe informații despre mutare cât mai repede. Nu lăsa totul pentru ziua în care ea se va produce efectiv. Încearcă să reacționezi cu calm la eventualele reacții negative, care este posibil să se manifeste din plin la aflarea veștii.

(Text preluat de pe site-ul <https://www.desprecopii.com>)

B. *Drumul e lung și trece prin multe stații cu alți și alți oameni care se înghesuie, prin dreptul unor șosele care se deschid larg la stânga și la dreapta, pe lângă blocuri înalte, decupate în străduțe mai mici. În cele din urmă, coborâm în dreptul unei alte gări. De data asta Gara de Est. Trecem printr-un parc, apoi pe lângă primul dintr-un șir de patru blocuri-turn cât toate zilele care urcă în cerul închis al serii.*

— Aici e tot casa ta, aici locuim noi, mămică-ta deja ne așteaptă – arată Tatăl către o clădire colțuroasă din beton, în spatele celor patru turnuri, nu mai înaltă decât policlinica de la noi, în schimb, cu mult mai lungă, cu numeroasele sale ferestre, balcoane și intrări, încadrate de țevi joase de fier vopsite în verde și de tufe colțuroase și înfrunzite ca niște remorci de verdeață. Cum se poate oare trăi într-o asemenea construcție uriașă, mai lungă și mai săltată, ea singură, decât întreaga noastră stradă a Cetății?

Tot casa mea?

Nu toată clădirea ne aparține. Doar o mică parte, un colț din ea, în dreptul intrării a doua, o bucată sub muchia de sus de tot, la etajul patru. Ultimul etaj. Asta înseamnă să urci patru scări lungi, cum facem noi acum, și pe urmă de-a lungul ultimului culoar, să mergi până în capăt, la ultima ușă.

(Claudiu M. Florian, *Vârstele jocului. Strada Cetății*)

C. *Îmi aminteam și de sosirea noastră la Paris. Unchiul Élie și mătușa Sonia ne așteptau la gară. Ne-au primit călduros, ne-au îmbrățișat și tot îmbrățișat, strângându-ne cu putere, râzând și plângând în același timp. Mama era tristă și fără vlagă. S-a lăsat cu totul pe mâna unchiului Élie, care s-a ocupat de instalarea noastră. Ne găsisse o odaie mare, la al șaselea etaj al blocului lui, chiar sub acoperiș.*

— *E un noroc, un mare noroc, i-a explicat el mamei.*

Ea îl asculta distrată, clătînând din cap.

— *Mulțumesc, mulțumesc, răspundea ea politicoș, eșuată în mijlocul camerei, cu valizele la picioare și ochii în lacrimi.*

Primele zile au fost grele. Mama era atât de necăjită, că nu izbutea deloc să ia frâiele în mâini. Parcă ar fi fost copleșită de durere și teamă. Élie și Sonia o înconjurau cu toată afecțiunea. Nu aveau copii și, de mai bine de zece ani, locuiau singuri la Paris, fără alte rude. Sosirea noastră le aducea o bucurie imensă.

(Yaël Hassan, *Promisiunea*)

STANDARD

- 1.** După cum rezultă din textul **A**, pentru copii, experiența mutării poate fi traumatizantă dacă:
 - a. părinții o prezintă cu entuziasm;
 - b. nu este gestionată în mod adecvat;
 - c. îi privește numai pe ei;
 - d. este acceptată numai după explicații adecvate.
- 2.** Conform informațiilor din textul **A**, în cazul unei mutări, copiii au nevoie:
 - a. de entuziasm, din partea părinților;
 - b. de consiliere specializată;
 - c. de anumite explicații;
 - d. de ajutor pentru a aranja propriile obiecte.
- 3.** După cum rezultă din textul **B**, copilul va locui:
 - a. la ultimul etaj al unui bloc turn;
 - b. la ultimul etaj al unui bloc de patru etaje;
 - c. într-o casă cu grădină;
 - d. la primul etaj al unui bloc de patru etaje.
- 4.** Copilul și mama, din textul **C**, sunt întâmpinați la gară de:
 - a. proprietarii locuinței;
 - b. rudele care le-au găsit locuința;
 - c. portarul imobilului;
 - d. tatăl copilului.

5. Cuvintele subliniate în secvența: *se deschid larg la stânga și la dreapta, pe lângă blocuri înalte, decupate în strădute mai mici. În cele din urmă, coborâm în dreptul unei alte gări. [...]. Trecem printr-un parc, apoi pe lângă primul dintr-un șir de patru blocuri-turn cât toate zilele care urcă în cerul închis al serii.* s-au format, în ordine, prin următoarele mijloace de îmbogățire a vocabularului:
- derivare, compunere prin subordonare;
 - derivare, conversiune;
 - conversiune, compunere prin coordonare/parataxă;
 - derivare, compunere prin coordonare/parataxă.
6. Apare un sinonim pentru primul și un antonim pentru al doilea dintre cuvintele subliniate în secvența: *Drumul e lung (1) și trece prin multe stații cu alți și alți oameni care se înghesuie, prin dreptul unor șosele care se deschid (2) larg la stânga și la dreapta...* în varianta de răspuns:
- scurt (1), se desfac (2);
 - vast (1), se desfășoară (2);
 - îndelungat (1), se închid (2);
 - amplu (1), se întind (2).
7. În secvența: *Primele zile au fost grele. Mama era atât de necăjită, că nu izbutea deloc să ia frâiele în mâini. Parcă ar fi fost copleșită de durere și teamă.*, numărul predicatelor nominale este:
- doi;
 - trei;
 - patru;
 - cinci.
8. În secvența: *Ne-au primit călduros, ne-au îmbrățișat și tot îmbrățișat, strângându-ne cu putere, râzând și plângând în același timp.*, forma pronominală clitică (neaccentuată) de persoana I:
- are funcția sintactică de complement direct și determină, în ordine, două forme verbale personale, respectiv o formă verbală nepersonală;
 - are funcția sintactică de complement direct și determină, în ordine, trei forme verbale personale;
 - are funcția sintactică de complement direct și determină, în ordine, o formă verbală personală, un adjectiv provenit din verb la participiu și o formă verbală nepersonală;
 - are funcția sintactică de complement direct și determină, în ordine, un adverb, o formă verbală personală și o formă verbală nepersonală.
9. Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate în secvența: *S-a lăsat cu totul pe mâna unchiului Élie, care (1) s-a ocupat de instalarea noastră (2). Ne găsisse o odaie (3) mare, la al șaselea etaj al blocului lui, chiar sub acoperiș.* sunt corect indicate în varianta de răspuns:
- subiect, exprimat prin pronume relativ (1); atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal posesiv (2); subiect, exprimat prin substantiv comun (3);
 - subiect, exprimat prin pronume relativ (1); atribut pronominal genitival, exprimat prin pronume posesiv (2); complement direct, exprimat prin substantiv comun (3);
 - atribut pronominal, exprimat prin pronume relativ (1); atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal posesiv (2); complement direct, exprimat prin substantiv comun (3);
 - subiect, exprimat prin pronume relativ (1); atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal posesiv (2); complement direct, exprimat prin substantiv comun (3).

- 10.** Primele trei atribute din secvența: *Cum se poate oare trăi într-o asemenea construcție uriașă, mai lungă și mai săltată, ea singură, decât întreaga noastră stradă a Cetății?* sunt:
- asemenea, uriașă, mai lungă;
 - uriașă, mai lungă, mai săltată;
 - trăi, asemenea, uriașă;
 - construcție, uriașă, mai lungă.
- 11.** Prin expansiunea structurii subliniate în secvența: *Îmi aminteam și de sosirea noastră la Paris.* se obține o propoziție subordonată:
- atributivă;
 - completivă directă;
 - completivă indirectă;
 - completivă prepozițională.
- 12.** Propozițiile din secvența: — *Aici e tot casa ta, aici locuim noi, mămică-ta deja ne așteaptă...* se află în raport sintactic de:
- coordonare, marcată prin adverbe relative;
 - coordonare prin juxtapunere;
 - coordonare prin juxtapunere (primele două), subordonare (a treia);
 - subordonare.
- 13.** Propozițiile subordonate din secvența: *Încearcă să îi dai cât mai multe informații despre mutare cât mai repede. Nu lăsa totul pentru ziua în care ea se va produce efectiv.* sunt, în ordine:
- completivă directă, completivă directă;
 - completivă indirectă, atributivă;
 - completivă directă, atributivă;
 - completivă prepozițională, atributivă.
- 14.** O idee principală care se poate desprinde din textul **C** este:
- Copilul și mama se instalează într-o locuință din Paris.
 - Rudele îi întâmpină pe mamă și pe copil la gară.
 - Locuința găsită de unchiul Élie se află la etajul al șaselea.
 - Mama este necăjită.
- 15.** Apare tiparul textual descriptiv în următoarea variantă de răspuns:
- *E un noroc, un mare noroc, i-a explicat el mamei. Ea îl asculta distrată, clătinând din cap.*
— *Mulțumesc, mulțumesc, răspundea ea politicoș, eșuată în mijlocul camerei, cu valizele la picioare și ochii în lacrimi.*
 - De cele mai multe ori, decizia de mutare într-o altă casă are la bază motive solide, unele care vizează planuri de viitor, altele forțate de împrejurări nefericite. În funcție de motivul real care stă la baza unei mutări, copiii trebuie să beneficieze de anumite explicații, care să îi facă în primul rând să înțeleagă de ce se întâmplă mutarea și cum va fi viața lor în noua casă.*
 - Mai devreme sau mai târziu, majoritatea familiilor cu copii trec prin experiența mutării într-o altă casă sau, uneori, chiar a mutării într-o altă localitate ori într-o altă țară.*
 - [...] o clădire colțuroasă din beton, în spatele celor patru turnuri, nu mai înaltă decât policlinica de la noi, în schimb, cu mult mai lungă, cu numeroasele sale ferestre, balcoane și intrări, încadrate de țevi joase de fier vopsite în verde și de tufe colțuroase și înfrunzite ca niște remorci de verdeață.*

- 16.** Tipul de narator care apare în textele **B** și **C** este:
- obiectiv;
 - subiectiv;
 - obiectiv (textul **B**), subiectiv (textul **C**);
 - subiectiv (textul **B**), obiectiv (textul **C**).

EXCELENȚĂ

- 17.** Sentimentul/starea trăit(ă) de personajul-narator, sugerat(ă) în ultimele trei paragrafe din textul **B** este:
- entuziasm;
 - teamă;
 - nedumerire;
 - bucurie.
- 18.** Un aspect comun la care se referă textele **A**, **B** și **C** este:
- transmiterea unor sentimente provocate de mutarea într-un spațiu necunoscut;
 - încercarea de adaptare la un spațiu nou;
 - instalarea într-o locuință nouă;
 - prezentarea etapelor pregătitoare pentru mutarea într-o locuință nouă.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.